

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
від 31.08.2023 р.
Протокол №1

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора Гімназії №5
№ 26 Б від 01.09.2023 р.

Освітня програма
Гімназії № 5 міста Новомосковська
для 1-4 класів
на 2023/2024 навчальний рік

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Загальні положення освітньої програми та інформація про заклад.....3-4
2. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти у закладі.....4-5
3. Навчальний план та його обґрунтування.....5-6
4. Загальний обсяг навчального навантаження.....7-8
5. Форми організації освітнього процесу.....8
6. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти...9-10
7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.....10

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАКЛАД

Освітня програма – це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом загальної середньої освіти для досягнення учнями результатів навчання. Основою для розроблення освітньої програми є Державний стандарт загальної середньої освіти відповідного рівня (стаття 33 Закону України «Про освіту», стаття 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Інформація про заклад

Тип закладу – Гімназія з дошкільним підрозділом та початковою школою

Повна назва – Гімназія № 5 міста Новомосковська

Кількість класів – 9

Кількість учнів – 127

Мова навчання – українська, 5-денний режим роботи.

Навчальні заняття проводяться **в дистанційному форматі.**

Структура 2023/2024 навчального року

Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

- I семестр - 01.09.2023 р. – 22.12.2023 р.

- II семестр – 08.01.2024р. – 31.05.2024 р.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули. Їх загальна тривалість протягом навчального року становить не менше 30 календарних днів.

Канікули 2023/2024 навчального року:

- осінні з 23.10.2023 р. по 29.10.2023 р.;

- зимові з 25.12.2023 р. по 07.01.2024 р.;

- весняні з 25.03.2024 р. по 31.03.2024 р.

Закінчується 2023/2024 навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової школи.

Головними завданнями закладу освіти є:

- сприяння в реалізації державної політики у галузі освіти з врахуванням

особливостей соціально-культурного середовища м. Новомосковська;

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;

- виконання Державного стандарту початкової освіти;

- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;

- формування і розвиток соціальних навичок, розвиток творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості;

- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- розвиток особистості учасників освітнього процесу, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;

- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;

- формування в учасників освітнього процесу свідомого й відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки;

- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Заклад освіти у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, ухвалами міської ради, рішеннями виконавчого комітету, розпорядженнями, наказами Управління освіти, іншими нормативно-правовими актами та цим Статутом.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ У ЗАКЛАДІ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням

батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Місцевий орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування закріплюють за навчальним закладом відповідну територію обслуговування і до початку навчального року беруть на облік учнів, які мають її відвідувати.

Зарахування учнів до навчального закладу освіти здійснюється на основі чинних нормативно-правових актів.

3. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ

Навчальний план на 2023/2024 навчальний рік складено відповідно до вимог Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти».

Навчальний план на 2023/2024 н. р. для 1-2 класів розроблено на основі типової освітньої програми для 1-2 класів (автор – Савченко О.Я.), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження типових освітніх навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» та типової освітньої програми для 3-4 класів (автор – Савченко О.Я.), затвердженої наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Навчальний план Гімназії № 5 міста Новомосковська охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової, упровадження курсів за вибором, факультативів, індивідуальних та групових занять.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної частин робочого навчального плану. З метою забезпечення виконання Державного стандарту освіти забезпечено викладання предметів інваріантної складової, що визначені Типовими навчальними планами для кожного класу, в повному обсязі.

При розподілі годин варіативної складової робочого навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

Години варіативної складової робочого навчального плану учнів початкової школи використано на проведення додаткових годин української мови (1-4 класи по 1 годині).

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 1-4 класів на 2023/2024 н.р.
(складений відповідно до Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом О.Я. Савченко)

Освітня галузь	Предмети	Кількість годин на тиждень			
		1	2	3	4
Інваріантний складник					
Мовно-літературна	Українська мова	7	7	7	7
Іншомовна	Англійська мова	2	3	3	3
Математична	Математика	4	4	5	5
Я досліджую світ	Я досліджую світ	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1
	Інформатика	-	1	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3
Усього		22	24	25	25
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	26	26
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		20	22	23	23

Примітка: години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у типовому навчальному плані.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

В основу систематизації матеріалів нової редакції Державного стандарту початкової загальної освіти покладено освітні галузі:

- *мовно-літературна* - включає українську мову та літературу, іноземну мову (англійська);
- *математична* - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- *природнича* - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;
- *технологічна* - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- *інформативна* - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- *соціальна і здоров'язбережувальна* - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- *громадянська та історична* - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- *мистецька* - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;

- *фізкультурна* - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі. Вони наведені в типових освітніх програмах:

- Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченка О.Я. для 1-2 класів (https://osvita.ua/doc/files/news/604/60407/Savchenko_1-2.pdf);
- Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченка О.Я. для 3-4 класів (https://osvita.ua/doc/files/news/604/60407/Savchenko_3-4.pdf).

5. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок; використання технологій дистанційного навчання.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, квести, інтерактивні уроки (урок-гра, урок-дискусія, урок-навиворіт), інтегровані уроки, відео-уроки, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

У гімназії широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Серед засобів, що можуть використовуватися, мультимедійні презентації, проєкти, онлайн-тести, програмні засоби навчання та інше. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Заклад освіти має один інклюзивний клас (2) в якому навчається дитина з особливими освітніми потребами. Освітня програма передбачає освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти; дитина відвідує корекційно-розвиткові заняття для осіб з особливими освітніми потребами.

Індивідуальне навчання та навчання екстерном у закладі освіти організовується відповідно до Положення про індивідуальне навчання, затвердженого наказом МОН України 12.01.2016 № 8

6. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій ланці здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-4 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними типовою освітньою програмою.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання

навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти. Державна підсумкова атестація учнів 4-х класів проводиться відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 №1369, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 02.01.2019 №8/32979.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, міському, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення

7. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Для виконання освітньої програми закладу на 2023/2024 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини; факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти.

Перелік навчальних програм для 1-4-х класів (НУШ)

№	Назва навчальної програми
1.	Типова освітня програма для 1-2 класів (автор Савченко О.Я., затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272.
2.	Типова освітня програма для 3-4 класів (автор Савченко О.Я., (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273.